

BAZIEL ZAITZ KARTON ROCH

N° 8. — Octobre 1904.

En hano an Tad Eternel, ar Mab, ar Spered-Glan.
Tri Ferson deuz an Drinded, plijet donet d'am sklerian.

IA GWIR EO... !

Ze a oa ar zul d'abarde, war-dro kuz-heñl.

— Dont a res d'evan eur chopinad ?

— Ia, awalc'h, arog mont d'ar ger.

— Chilaou... ! Trouz a zo.

— 'Neuz forz. Na veomp ket debret.

Leun a oa an ti a dud, ha komjo rust, pa laran, ha dic'hraz.

— Mont a ra mad ar bed... —

Ha ni o welet eur pezh den o sevel kenkent, o skei eur pikol tol dorn war an dol, ken ma lampas ar chopino ha ma tabu-lampas ar jistr a-glei hag a-deo, hag o c'huchal gand eur pebez mouez :

« Mont a ra mad ar bed... ? Ia ma vije doujet ar relijion. Gwelet a red, ewit-se, eo gwasket, a bep tu, gwasan m'heller. Na welet ket eo KROUGET al « LIBERTÉ » ? Tolet a zo eur rumm tud emez o zîe, tennet o bara deuz etre o dent, diframmet o dillad deuz diudan e, pe argaset emez o bro da vervel gand an dristidigez. Pera, n'eo ket ken nez o bro d'ar re-ze evel d'ar re-all ? N'eo ken libr eun tad hag eur vamm da dibab ar mestro-skol a garont d'o bugale. Gwapeet eo ar gristenien vad. Hep hurr dale, emichanz, e vo tachtet an ilizo on-t-e, hag e vo red d'e bevan ha mervel evel loened, Doue da viro ! Liberté a-bed ken nemed d'an dud fall, da labei, dre o c'homjo, o skrijo, o skoerio, kement a zo zakr ha zantel. Na welet ket eo KROUGET an « ÉGALITÉ » : Ar gwaven a zo peurlipet gand ar gwesped louz. An oll gargo a zo etre daouarn an dud fallakr, an oll arc'hant en o godello, al lezen a zo a-du gant-e. Na welet ket eo krouget ar « FRATERNITÉ ». Iskignat a reer ar chas klanv-ze war an dud vad. Kaz ha kasoni na hader ken on-t-e.

Pegoulz eta e tigorfet ho taoulagad, pa vo zunet ho tamnik peadra, pe pa vellet pennasket ha hualet ? Diwallet, ho tro a vo prestig. Pa ve groet brezel da Zoue, pep kristen a zo zou-dard hag a dle redek d'an dachen. Eun enor eo d'eur bugel difenn e dad hag e vamm, eun enor eo d'imp eta, kristenien, difenn an O. Doue, on Zad hag an Iliz, on Mamm. D'an dachen eta mar zo gwad kristen en ho kwazio. »

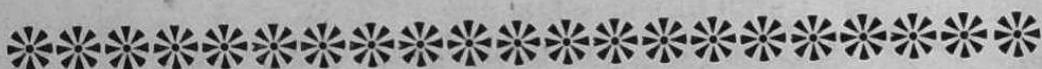
An oll a chom batet da chilaou hag a lar : « IA GWIR EO !!! »

TESKAD NEWENTIO

War douar Zantez Katel AR ROC'H

BADEIANCHO. MIZ EST. 21. Yves-Marie Guluche, mab da Jean-Louis ha da Rose Masson. Paeron : Yves-Marie Guluche. Maeronez : Anne-Yvonne Gollo. — 28. Jean Varrot, mab da Jean-Marie ha da Jeanne-Yvonne Forestier. Paeron : Jacques Varrot. Maeronez : Françoise Forestier. — MIZ GWENNGOLO. 4. Yves-Louis Bervet, mab da Eugène ha da Léonie Geffroy. Paeron : Yves-Marie Bervet. Maeronez : Marie-Louise Jégou. — 6. Kristenet : Yves Cornic, mab da Auguste ha da Marie Kerbrat. — 6. Alphonse Guillou, mab da Auguste ha da Marguerite Briand. Paeron : René Briand. Maeronez : Augustine Borgne. — 11. Kristenet : Renée-Yvonne Goff, merc'h da Yves-Marie ha da Léontine Henry.

INTERRAMANCHO. MIZ EST. 29. Anna Broudic, merc'h da Guillaume ha da Marie-Anne Broudic, 11 miz. — 30. François-Marie Mével, mab da Jacques ha da Perrine Du, pried Rose Guen, 66 vla. — MIZ GWENNGOLO. 2. Perrine Mazou, merc'h da Yves ha da Anne Rolland, pried François Raymond, 61 vla.

War douar Zant Per PEURIT

OUZ TREID ITRON-VARIA-« LOURDES ». Etouez an oll belerined, diredet er miz diwean ouz troid ITRON-VARIA-LOURD, e oa pemp deuz a barouz Peurit : Joseph Derrien (Kervez), Yves-Marie Fichant (Listiwen-Vihan), Guillaume Merdy (Kerrouarn), Yves-Marie Trébédén (Kerverzot), Marie-Joseph Bourdonnec (Kerwegan).

Kaeran m'eo pelerinaj « Lourdes » ! Dousan m'eo pedi dirag roujo treid binniget ar Werc'hez, etouez kement a belerined hag a vurzudo !

AN EIL ZUL A VIZ GWENNGOLO, EIL PARDON ZANT ANTON. O'ern da SEIZ EUR, gouspero da DER EUR. Goude ar gouspero, e oa avielet ar vugale. Kalz a belerined a oa deut da glask o mennad digand ar Zant. Zant Anton a beder ouz ar GORADENNO. Pedet a ve ive, gant resped, ewid al LOENED-KORN hag ar SIKO.

FN GODEL AR BOTRED VIHAN O TONT D'AN CFERN, tado ha diammo, bet ar vadelez, mar plij, da lakat eul levr-otiz pe eur chapel. Neuze e kavoint fred hag e voint furoc'h, kuit da vean o c'hoari gand o zogo.

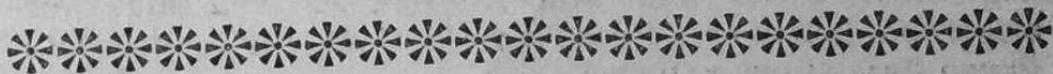
BRAOAN BALEADENNO a ra breman, potred vihan ar patronaj,

dre ar barouz, ar zul goude ar gouspero ! Gwech dre ar c'hoajo, gwech war vord ar leodi, gwech-all el lec'h-all. Nag a barti blijadur a digoe d'e ! Me a zur e ve hast gant-e gwelet ar zul hag e teu meur a hini d'ar gouspero, dipet o marc'h gant-e da vont da vale goude. Eur vad n'eo ken ze.

TRUGARE HA BENNOZ d'eun Otro deuz ar barouz a neuz bet ar vadelez da brenan 12 re voulo d'e hag a lako ie jeuio-all etre o daouarn !

MIL BENNOZ DOUE IVE HA BENNOZ ITRON ZANTEZ ANNAN WAR AN DUD VAD DEUZ AR BAROUZ a deuz ropt ALUZENNO KAER da zikour derc hel « Baniel Zantez Annan » en he zao. Tapet a ra bevan bete c'hent. Breman pa n'eo bet BINNICET GAND AN OTRO 'N ESKOP, eo red esperi e terc'ho he c'hrog.

INTERAMANT. MIZ GWENNGOLO. 14. Yves-Marie Gac, mab da Jean-Marie ha da Anne-Marie Botcazou, 12 vla.

War douar Zant Herve KEMPERVEN

BADEIANCHO. MIZ EST. 25. M.-F. Mircnet, merc'h da Isidore ha da Marguerite Savéan. Kompiri : F. Pérennez ha M.-A. Savéan. — 31. Y.-M. Gélard, m. da Sébastien ha da J.-Y. Richard. Kompiri : Y.-M. Croc ha M. Keromen. — MIZ GWENNGOLO. 1. Edouard Gaouiat, mab da Louis ha da Anaïse Liard. Kompiri : J. Marer ha F. Lucia.

INTERAMANT. MIZ EST. 24. J.-M. Berre, pried Renée Roux, 70 vla.

War douar Zant Vode HENGOAT

BADEIANCHO. MIZ EST. 23. Hélène Hamono, merc'h da Guillaume ha da Anne Morvan. Kompiri : Y. Beauverger ha Hélène Tiec. — 27. J.-B. Berre, mab da Célestin ha da M.-Y. Feutren. Kompiri : J. Goaziou ha M. Olive Berre. — 27 Paul Berre, mab d'ar memez re. Kompiri : J. Berre ha Rose Feutren.

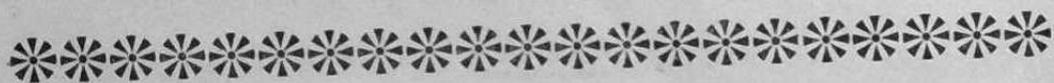
War douar Zant Vode KOATASKORN

BADEIANCHO. MIZ EST. 21. Joséphine-M. Flem, merc'h da Antoine ha da Catherine Loarer. Kompiri : Armand Bihan ha Joséphine Pennec. — 23. Marcelle-M. Cariou, m. da Jacques ha da F. Perrot. Kompiri : J.-M. Cariou deuz Lanbaeron ha Jeanne Peron deuz Beard.

PARDON ZANT MILION

« Ar zul diwean a viz Est, e oa pardon Zant Milion, en e chapelik vihan, war gornik-douar koant-koant Ker-Izel. An Otro Person a oa ar pardoner.

Chapel Zant Milion a oa adsavet er bla 1868, gand on OTRO CHAUX, PERSON KOATASKORN d'ar c'houlz-ze. En tour, e zo eur c'hloc'h brao, eur c'hant bennag enad, hag a oa binniget gand an OTRO TANGUY, PERSON RUNAN. Gwel braz a oa an de-ze, en Ker-Izel, hag e-leiz a dud. Ar Gompiri a oa an OTRO MINOUZ, eur c'hloarek, deuz a VEURLEDI war ar studi en Kloerdi braz Zant-Briek, ha MARIE-YVONNE ROUX, pried an Otro Calvez, Mer Koataskorn. E VAB « ADJOINT » an de herie, hag an Otro MER a oa er c'heur gand an ofiso hag en prosision ar pardon, goude ar gouspero. EVURUZ AR PAROUJO, E RO AR PENNO BRAZ SKOER VAD EN-E !... » Z.

War douar Zant Ildud TROGERY

BADEIANT. MIZ EST. 21. Jeanne-Marie Huonic, m. da Yves-Marie ha da Varia Meur. Kompiri: Joseph Huonic ha Marie-Jeanne Dagorn.

War douar Zant Bergat POULDOURAN

BADEIANCHO MIZ GOUEREN. 28. Armand Courtès, mab da Yves-Marie ha da Marie-Perrine Lamezec; Marie Courtès ha François-Marie Courtez, d'ar memez re. — MIZ EST. 6. Marie-Louise Gwern, merc'h da François ha da Virginie Petit.

INTERAMANCHO. MIZ EST. 9. Marie-Yvonne Fournis, 83 vla. — 16. François-Marie Courtès, 18 devez.

AR MIJO DU

An tri miz diwean deuz ar bla, e zo roet bep sort hanoio d'e gand ar Vretoned.

« Here, Du ha Kerzu
E hanver ar mijo du. »

« Ped hano a neuz roet
Da benn ar bla, ar Vretoned ?
Diben-Est, Dian-Est (goude an est)
Raz-Arc'h, Mijo du, Rag-Est

Diskar-Amzer ha Dilost-Hanv
Skub-deillo ha Hanv-Goanv (hanv ar goanv). »

Lavarlo diwar benn miz Du

EWID AR VENAJERIEN : « E miz Hero (Here)
Teillet mat hag e po.
Kala-goanv, kalet-greun
Deillo-koet, deillo leun.
Mad eo hadan an douar
War an di-kar deuz al loar.
Segalik Zant André (z)
Deut Nedelek pa deui emez. »

EWID AN NEEREZED : « Hag o nean oc'h-hu c'hoaz
Gwel Zant Andre a zo arc'hoaz. »

KENAVO D'AR MIZ : « Eet miz Here en hent
Antronoz (de war lerc'h) eman gwell an Oll Zent. »

Furnez Breiz.

An asuranz kezek

An asuranz kezek a zo eun dra vad. Ar c'hollo, Doue da viro ! a arru pa sonjer an neubeutan. Mar beer asuret, e veer digollet, na ve ket ken gwaz. Mar na veer ket asuret e veer rouinet awecho, e ve zur mad kalz a geun hag a c'halc'har. Ziouaz, keun a ve warlerc'h.

Bean a zo eun asuranz ebarz ar C'hanton. Ewit rei anehi d'hanveet well-ouz-well ha berzan ar venajerien d'en em dougen oll war ar roll, e vo lakat, tamm-ha-tamm he doare war Baniel Zantez Annan.

DOARE

ASURANZ-KEZEK KANTON AR ROC'H

Artikl I. Groet a zo etre dud ar c'hanton, perc'hen, merer ha zaver-kezek eur « Syndicat » eun Emgleo da rei dorn ha lanz da zewel, dreist-oll, en eur c'harz ouz ar c'hollo.

Artikl II. Ar « Syndicat » a zo er Roc'h. E hano eo : Asuranz al labourien.

Artikl III. An dud asuret en em dastumo oll, diou wech ar bla, gand miz Genver ha gand miz Goueren.

DOARE AN ILIZ

An iliz a ve DON en douar, evel an HUMILITE ; KRENV HE MOGERIO ha HARPET MAD, evel ar FE ; LEDAN ha FRANK da zigermer an oll, evel ar GARANTE ; UHEL, evel an ESPERANZ a gas

anom) etrezeg an env; HIR, evel ar BASIANTED, a dle bean paduz ha kalet en kreiz trubuilho ar vue.

Troet a ve, pa haller, war zu ar Zav-Heol. Rag en tu-ze, e oa on bro gentan, baradoz an douar. En tu-ze eo ganet On Zalver, ar gwir Heol ha deuz an tu-ze, eo deut an Aviel da zederat ha da joausat on c'halono evel ma strink au heol da joausat ar bed, pa zao, bep beure, en bolz lugernuz an env.

D'an iliz e zo FURM pe stum eur GROAZ, ewit diski d'imp e vefomp zalvet dre ar Groaz. Hanval eo ive, eme kalz a Dokto-red, ouz eur vag, an tour eo ar wern. An dud a vanaz emez a vag Noe, gwechall, a oa beue oll, ar re a chomo ive, emez deuz an Iliz, bagik Zant Per, a vo beuet en flamm an iterr : « Emez an iliz, na zo baradoz a-bed. »

Dornadik bokedo an alio mad

DIGN... DIGN... ! Digor eo ar c'hatechist. Tado ha mammo, digaset, mar plij ho pugale, adaleg an amzer gentan ha bep tro, hep c'houitan mar gellet. KEN RED eo ar GELENNADUREZ KRISTEN, d'ho pugale, evel eun TAMM BARA.

DEIO BINNIGET ! Eur retred ewit ar zoudarded iaouank a zigoro er Gouent Neve el Lanuon ar meurz d'abarde, an 18 ar miz-man. Pidi a reer zoudarded iaouank ar c'hanton da rei o hanoio d'o otronne beleien ewid ar retred-ze. Beteg ar zadorn da greiste e pado. Ewit 16 pe 20 REAL e vo par bansion. Digoe a ra d'ar zoudard, ziuaz, klevet ha gwelet bep sort. Red eo d'ean trempan mad e spered hag e galon en doujanz ha karante Doue, gand deio binniget ar retred, arog mont 'kuit, ewit na deufoint ket da drei, na da drenkan.

Digemenet a vo goude, da dud iaouank ar c'hanton, pelec'h en e gaout ewit mont oll a vagad da Lanuon.

EUN NEUDEN AOUR hag a amarr an den ouz Doue, an nesan hag ont-an e unan, eo ar RELIJION. Karet anehi.

MEL MAD a zo iac'huz arog mont da gousket. BUE AR ZENT BEMDE HAG AN AVIEL DA ZADORN A ZO EUR MEL D'AN INE.

KAERAN ENOR OUFFE AN O. DOUE OBER D'EUR FAMILL EO DIBAB EN-III EUR BELEG. Doujanz d'ar beleg !

Almanek ar c'hristen

Tristat eo ar bed, paourat ar parko, paourat ar gwe, tenvalat an amzer. Eet eo hanv e-kuit gand e joausted hag e binvidigezo. Kalon ar c'hristen avad na dle ket gwevi na dilufran

(Voir la suite page 16.)

na difflouran. En he bleun e tle bean epad ar bla, evel al lan. En-hi ive, bleun melen karante Doue ha bleun arc'hantet e c'hraso. E benn avad a dle tenvalat da welan war an Anaon epad MIZ HERE, MIZ AN ANAON. AN DARN DEUZ GWELIO AR MIZ.

1, GWEL AN OLL ZENT. Re neubeud a deio a zo er bla da rei unan da bep hini deuz Zent an env, hag evit gallout enori ane oll an Iliz a ra eur GWELL-BERZ ar bla.

2, GWEL AN ANAON. Goude bean kemeret lod en joaio he bugale an env, an Iliz a ra eur zeli a drue ouz he bugale a zo dindan vec'h, er Purgatoar. Gwiskan a ra he dillad-kaon, ober a ra pedenno, zon a ra glaz ha karillon, da laret d'he bugale an douar pidi ewid diboanian ha frealzi o breudeur kez.

D'OVER. Rei d'an Otro Doue, bep heure, ewit-e, eul loden deuz on fedenno, on foanio, on obero pemdeiek hag an induljanso a c'honfomp epad an de. Komunian awecho ewit-e. Tol ple da c'houitan pa vo servijo gand on zud varo. Goude pep komunion, kaout jonj da c'houit an induljanso ewid an Anaon. Klevet an ofern ewit-e da zul ha pa n'hallfomp ac'hendall. Lakat on frot da zul en plad an Anaon. Lakat servijo gand on zud varo. Roomp d'e o loll deuz an est. Zikouromp an Anaon binniget hag e vefomp zikouret gant-an.

6, ZANT MALANE ESKOP RAON. Karet Zent koz Breiz.

21, AR WERC'HEZ DOUGET D'AN TEMPL, d'an oad a 3 bla, gand he Zad hag he Mamm d'en em westlan da Zoue, digemeret eo en-tracu ar vintz-vein gant ar beleg braz, zevel a ra ar pazenno kempennet, hadet war-n-e 15 rozen da zigas da jonj deuz 15 mister bue Jezuz hag hec'h hini, da laret eo 15 mister ar Rozera. Ele a zo endro d'ehi, hag an krec'h ar vintz e kav an daou den zantel Simeon hag Anna. EN EM REI KORE, INE HAG OLL DA ZOUÉ.

27, AR ZUL, ZUL KENTAN AN AVENT. An Avent a zigor ar zul nesan da wel zant Andre. 4 zun e pad, da verkan ar 4000 vla a oat bet o c'hortoz donedigez On Zalver. Eñ amzer a binijen eo. An Iliz a wisk he dillad violet, na gan ket da zul ar « Gloria », kan joauz an Ele. Gwechall a vije iun ha vijel, tri de ar zun, epad an Avent; breman na ve ken nemed gand an Daouzek-deio hag an de diarog an Nedelek. OBER EUR BINJEN VIHAN BENNAG HA IUN A BEC'HED epad an Avent. KEMPENN ON C'HALON da zigemer ar Mabig Jezuz.

30, GWEL ZANT ANDRE. KARET AR GROAZ evel-t-an. DOUGOMP ON C'HROAZ GANT PASIATED hag ON C'HROAZ a ZOUGO anomp d'ar BARADOZ.

M A M M !!!

Eur vamm o lakat ar c'houe da zec'han war gleun park ar punz. He mab deut gant-hi ewit deosat an dillad, o vouara.

Ar c'hreiste o son er bourk :

— Angelus... — Et concepit...

— Doue da barbono an Anaon !

— Amen.

— Mamm !

— Pera, 'ta ?

— Na laket ket a dillad lien war ar mouar bopred, ma hal-
lin dastum awalc'h d'ober eur voutailad win.

— Nan, nan !

— Rei a reffet eun tam suk d'in ive ? Pa vo poaz ma gwin
me regalo.

C'hanta hag an divinadenno ?

— Deut int gan-in ezet-ezet : « Eun dra tolet dreist d'eun
ti, arru en tu-all a ra tri. » Eun u : « Eun dra hag a ia d'ar
marc'had en eur welan » An amann. « Rouanez an noz, intan-
vez an de, splujerez an dour. franverez ar gwe » Eun ninsel.

D'am zro eo breman ive. Pari me ia da vouc'han anoud :
« Peder dimezel ebarz eur c'hoat, glao oc'h ober ha na raket a
c'hlaou war-n-e. Petore diferanz (kemm) a zo etre eur skailler
hag eur barner, etre eun Eskop hag eun azen. »

Hag eur potr da jonjal. Er miz a zeu e welfomp.

BUE ZANT VODE

Ar Zant el Lanvode hag en Enez-Vode

Goude ma oa binniget chapel ar Goz-Iliz, goude ma oa konvertiset gant-an, Otro hag Itron Kastel Maill-Park, an dom-istiket hag e-leiz a dud war-dro, ar Zant a ieas da BLAERANEK hag a zigasas eur beleg-all da Blaniel. Pa oa skuiz o prezeg du-man ha du-hont ec'h eas eur penad da vanati Treger. Zant Ruelin eskop Treger a alias anean da vont d'eul lec'h distro ha dizanve, an 3 leo bennag deuz Landreger, eur penadik an tu-all da Botz-Binniget, war ribl an od vraz ive. Eno e vije peuc'h ha didrouz. Zanti a reas Zant Vode ha kas a reas gant-an e daou ziskibl BOTHMAEL ha TUDI. Arruout a rejont a geve da LANROZ PLEUVIAN war an douar a zo hanvet breman Lanvode (douar Mode). Eno e savjont eul lochennik hag eur chapel. War-n-hi eo zavet an iliz parouz. Ar vrud, ewit-se, a zavas buan-ha-buan ha chetu e-leiz a dud warlerc'h ar Zant, darn da glask ar mennad-man, darn da glask ar mennad-hont, darn da c'houlenn iec'hed ar c'hoif, darn da c'houlenn iec'hed

an ine : « Rei 'eure ar weled d'ar re dall, ar gleved d'ar re vouzar, ar gomz d'ar re vud ar gerzet d'ar re notet o diouar. Bec'h-ha-bec'h a vije d'ean gallout pidi hag e sonjas tec'hel pelloc'h ha mont d'eun enezennik an diou leo bennag ac'hane, hec'h hano ar « Gwall-Enez », rag e-leiz a loened fall a oa en-hi. « Eno da vihanaa na gredje den tostet. » O tiskenn d'an od ewit mont di, e tremener dre « GADOR ZANT VODE » War ar gador vinerez-ze ec'h ce da bidi ha da brezek. Endro d'ehi e zo eur SPERNEN ABOUE ha na GRESK na na DISIRIT. Treid binniget ar Zant oc'h arvuout war douar an enezeo, a lac'has an oll loened louz. Hini a-bed na zo gwelet en-hi aboue. Taken dour mad a-bed na oa en hi. Dre bedenno ar Zant e savas eur feunteun burzuduz, he hano « PUNZ-MODE ». An den zantel a zavas eul lochennik, 12 pazen da vont en-hi, stum eur forn d'ehi. Hanvet eo dre-ze « FORN-MODE ». Ar vartoloded o tremen a denn o zog d'ar Zant, a laka zin ar groaz eno c'herc'hen hag ar Zant a levi ane, dispont, dre an toull riskluz, hanvet gant-e « RAZ-MODE ». Kichen ar Forn e weler eur roc'hel stum eur gwele war-n-hi, eur min oc'h ober trevercher-penn, ar roc'hel oc'h ober golc'had, roud eur c'horf en-hi. Eno e vije ar pini-jenner o tiskuizan. Hanvet eo « GWELE-MODE ». Kaer nevoa ar Zant esa tec'hel digand an dud, an dud a rede war e lerc'h, evel ma nij ar gwenan warlerc'h o roue. A-dreuz ar mor 'arrue e-leiz a ziskibled, red a oa d'ean zevel d'e lochenno endro d'e hini, ewit gallout kaout al lagad war e dud a dreuz an nor. Zevel a reas ive eur chapel. Oll Iskibien Breiz a deuas d'he binnijerez.

Doec da bardono an Anaon !

Renner: An Otro Bescond, kure Peurit.

Treitour... Biken!!!
Mervel Kentoch.